

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 43 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Februara 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6752

N. V. Internationale-Automaten-Maatschappij, Haag, Holandska.

Automatska prodavnica za sitnu robu u komadju.

Prijava od 6. juna 1927.

Važi od 1. septembra 1929.

Traženo pravo prvenstva od 27. septembra 1926. (Austrija).

Pronalazak se odnosi na automat za prodaju robe, koji se od poznatih konstrukcija odlikuje time, što se prvo može čvrsto postaviti na svoje postolje (stajalište), a drugo što se radi popune može prenositi i lako zamjenjivati, te je zato vrlo upotrebljiv i podesan na prevoznim srestvima svake vrste, na pr. za železničke vagon, lađe, aeroplane, zatim u pozorištima, bioskopima i tome slično.

Automat se razlikuje od poznatih još i jednom napravom, koja djeluje onda kad sva roba bude izuzeta iz automata, te se ubacni otvor ovog automatski zatvara. Zatim dalje poboljšanje postiže se time, što se, dok se izbacivač za robu ne umiri, u dovodniku zadržava u međuvremenu eventualno ubačeni novac i tek onda ide u izbacivač, kad se ovaj potpuno umiri.

Poznate konstrukcije imaju i tu nezgodu, što automat nije dovoljno osiguran protiv nepravilnog vođenja robe. Nepravilno izuzimanje robe može se izvesti na pr. na taj način, što se po ubacivanju novca i izvlačenju robe novac sprečava u padu uturanjem kakvog podesnog predmeta kroz izlazni otvor za robu, i potom ovaj predmet izvlači, dok ne veže izbacivač sa drugim komadom robe, koji se tako isto može izvući.

Ova nezgoda je po pronalasku uklonjena jednom kočionom napravom, koja onemogućava vraćanje novca i time dalje vađenje robe.

Automatska prodavnica, zbog svojih vrlo malih dimenzija i svoje jeftine izrade vrlo je zgodna za postavljanje i na takva mesta, gde

se poznati automat nije mogao upotrebiti iz ekonomskih razloga i to naročito za postavljanje u saobraćajnim srestvima, kao na pr. tramvajima, omnibusima, železničkim vagonima, avionima, ladama, zatim pozorištima, bioskopima i tome slično. Održavanje i snabdevanje na najrazličitijim mestima i u velikom broju postavljenih automata, iziskuje, da se popuna istih vrši ekonomično i kontroliše od strane uprave na prost i jeftin način. Kod poznatih automatskih prodavnica popuna se vrši na mesto gde aparat stoji od strane činovnika, koji u isto vreme nosi novac. Kako poznati automati sadrže veću količinu robe, to je rad ovih aparata ekonomičan na opisani način. Ali ovakav način rada sa automatima, koji malo mesta za robu imaju, ima znatne nezgode. S jedne strane potrebno je vrlo mnogo vremena za popunu velikog broja i na rasnim mestima postavljenih aparata i potom je po dosadanjoj praksi teško izvodljiva kontrola odn. unosa novca i knjigovodstva robe prodane od strane automata. Da bi se ove nezgode uklonile, automat je na svom stajalištu spojen sa nekretnim postoljem tako, da se aparat po isključenju kakvog zatvarača na pr. brave, lanca ili tome slično, može kao celina odvojiti sa nekoliko poteza sa postolja, da bi se zamenio drugim robom, napunjenim automatom. Ovaj se tom prilikom ne otvara na svom stajalištu. Ovo se vrši u robnom depou, gde se po otvaranju druge brave skida poklopac sa omota automata, novac vadi te se o ovom, kao i o robi za ostaloj u aparatu može voditi kontrola. Aparat se

potom u centrali ponovo puni i bravom zatvara predaje osoblju, koje isti nosi i na stajalištu utvrđuje za postolje.

Na priloženim nacrtima pokazan je predmet pronalazka na jednom primeru izvođenju, i to sl. 1 pokazuje izgled sa strane automata pored postoljne ploče,

sl. 2. je izgled automata sa pogledom na poklopac koji je delom odstranjen

Sl. 2a je delimičan izgled po liniji A-A iz sl. 2.

Sl. 3 je izgled na poklopac automata.

Sl. 4 je izgled na osnovnu ploču.

Sl. 5 je bajonetski zatvarač poklopca sa omotom automata pri čem je ivica poklopca delimično presečena.

U omotu prvenstveno kružnog oblika (sl. 2) automata nalazi se okvir 2, za prijem robe, na primer jedne table čokolade.

Ispod ubacnog otvora 4 za novac utvrđen je u okviru 2 uvodnik 5 za novac, koji na zadnoj strani ima jedan četvorougao izrez, koji se pruža preko cele dužine uvodnika 5. U ovaj izrez leži donji nastavak 6, noseća opruga 7, koja ima odbojnik 7¹. Na prednjoj strani dovodnika 5, vezana je na obrtnom zglobu 8 dvokraka poluga, čiji se na dole upravljani krak 9 sa oprugom 10 spolja oslanja na dovodnik 5, dok je drugi pravougaono savijeni krak 11 upravljani na gore i pri svom obrtanju može doći ispred ubacnog otvora 4. Ispod okvira 2 postavljen su dve šine 12, koje između sebe obrazuju prostor, čija je širina nešto manja, nego prečnik novca za ubacivanje, i koji se na izvesnom mestu proširuje tako, pa novac može napustiti putanju sa šine i pasti. U šinama 12 kreće se pomerac 13, čiji prerez služi za prijem novca, pomerac 13, se pomoću poluge 15 stavlja u dužstvo ručicom 16, dok spiralna opruga 17, automatski vraća pomerac 13 u njegov prvobitni položaj, čim se roba ukloni iz prednjeg otvora automata,

Za šine 12 ispod dovodnika 5 pomoću zavrtnja 35 utvrđena je opruga 36, (sl. 2a). Čiji elastični jezičak 37 upada u međuprostor između šina 12. Novcem 38, koji gura pomerac 13 napred izvlači se jezičak 37 između prostora šina, tako da novac može proći, za koje se vreme pom. jezičak vraća u međuprostor šina, i ovaj zatvara, tako da se novac 38 ne može vratiti.

Omot 1, se zatvara poklopcem 18, koji obuhvata podavijenim krajem 19 opasač omota. Pri sastavljanju poklopca 18, sa kućicom 1 ulaze 2 u vidu šine načinjena odbojnika 20, 20¹ (sl. 1—5) u otvore 21, bajonetskog oblika, koji su predviđeni u opasaču cilindra na kućici 1 i obrtanje dolaze u otvor 22. Čim se ovo učini odbojnik 20 je ukočen rezom 23 brave a odbojnik 20¹ rezom 25 brave 26, i to čim se reze stave u položaj

zatvaranja. Valja primeniti, da se utvrđivanje poklopca 18 vrši samo rezom jedne od obeju brava na pr. 24, dok brava 26 vrši još i drugi o kome će sad biti reč.

U dnu poklopca su zatim predviđeni otvori u vidu bajoneta 27 i 27¹ a u sredini pak otvor 28 u koje mogu ulaziti šipovi 29 29¹ i 30 postolja 31. Šipovi 29, 29¹ imaju suženi deo 32, koji se hvata sa uzanim nastavkom 33, 33¹ otvora 27, 27¹ tako da je skidanje poklopca 18 odnosno kućice 1 od postolja nemoguće bez prethodnog povratnog obrtanja. Bravom 26 se aparat čim šipovi obrtanjem dođu u izdubljena, 27, 33, odn. 27¹ 33¹, nepokretno vezuje sa postoljem time, što reza 25 legne na odbojnik 21 i šip 29¹, te je sad nemoguće obrtanje sanduka, za koje vreme suženi delovi 32 šipova 29, 29¹ sprečavaju skidanje aparata sa postolja. Postolje 31, zavrtnji 34 utvrđuju za ležište na primer zid, pri čem su zavrtnji pokriveni priključenim aparatom i time se onemogućava uklanjanje postolja zajedno sa automatom.

Patentni zahtev:

1. Automatska prodavnica za sitnu robu u komadu naznačena jednim postoljem (31) koje se nekretno montira i jednom spoljnom napravom bravom (26) za vezivanje prodavnice sa postoljem, tako da se može lako odvezati.

2. Automatska prodavnica po zahtevu 1, naznačena time, što se ista sredstvima za utvrđivanje, kao na pr. zatvaračima na bajonet (27, 29, 27¹, 29¹) vezuje sa postoljem.

3. Automatska prodavnica po zahtevima 1—2, naznačena time, što su šipovi (29) snabdeveni suženim delovima (32) koji svojim ulazkom u udubljena (33, 33¹) poklopca sprečavaju skidanje aparata sa postolja.

4. Automatska prodavnica po zahtevima 1—3 naznačena time, što se omot (1) (kućica) vezuje sa poklopcem (18) zatvaračima na bajonet (20, 21, 22).

5. Automatska prodavnica po zahtevu 4, naznačena jednom bravom (24) za vezivanje poklopca (18) sa omotom (1).

6. Automatska prodavnica po zahtevima 1—6 naznačena time, što reza (23) brave (24) naleže prema odbojniku (20) a reza (25) brave (26) između odbojnika (20¹) i šipa (29¹).

7. Automatska prodavnica po zahtevima 1—7 naznačena time, što su sredstva zavrtnjevi (34) za utvrđivanje postolja, radi nepristupačnosti, postavljena udaljeno od obima aparata — prema sredini.

8. Automatska prodavnica po zahtevu 7, naznačena time, što krak (9) pod pritiskom opruge (10) stojeće poluge leži na komad robe (3) a drugi krak (11) izaziva zatvaranje

ubacnog otvora (4) čim se izda poslednji komad robe (3).

9. Automatska prodavnica po zahtevu 8, naznačena time, što se opruga (7) izbacivačem (13) vraća u položaj mira, dok ista za vreme rada izbacivača ulazi u izdubljenje dovodnika (5) te pomoću odbojnika (7¹) sprečava pad novcu.

10. Automatska prodavnica po sahtevu 9, naznačena time, što jedna na šinama (12) utvrđena opruga sa svojim gipkim jezičkom (37) upada bočno u prostor između šina, tako da se isti pri prolazu novca savija bočno, na šta se opet vraća i zatvara međuprostor za novac.

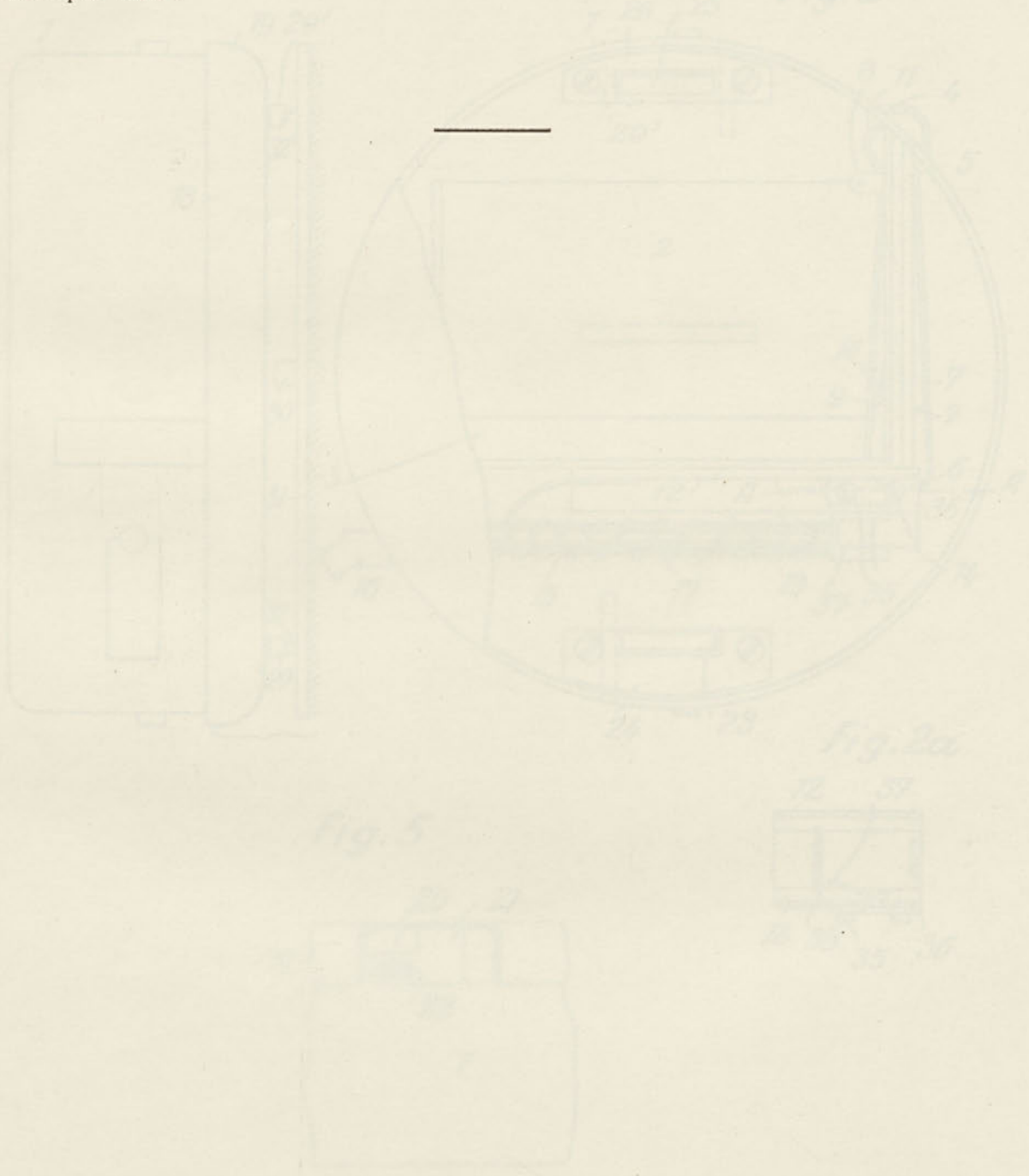

Fig. 1

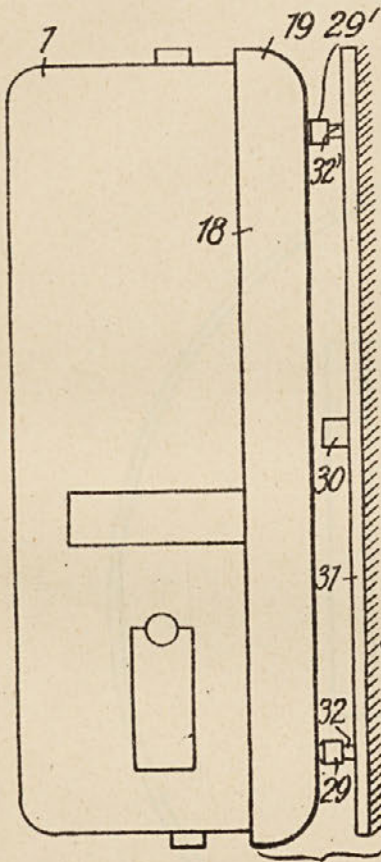

Fig. 2

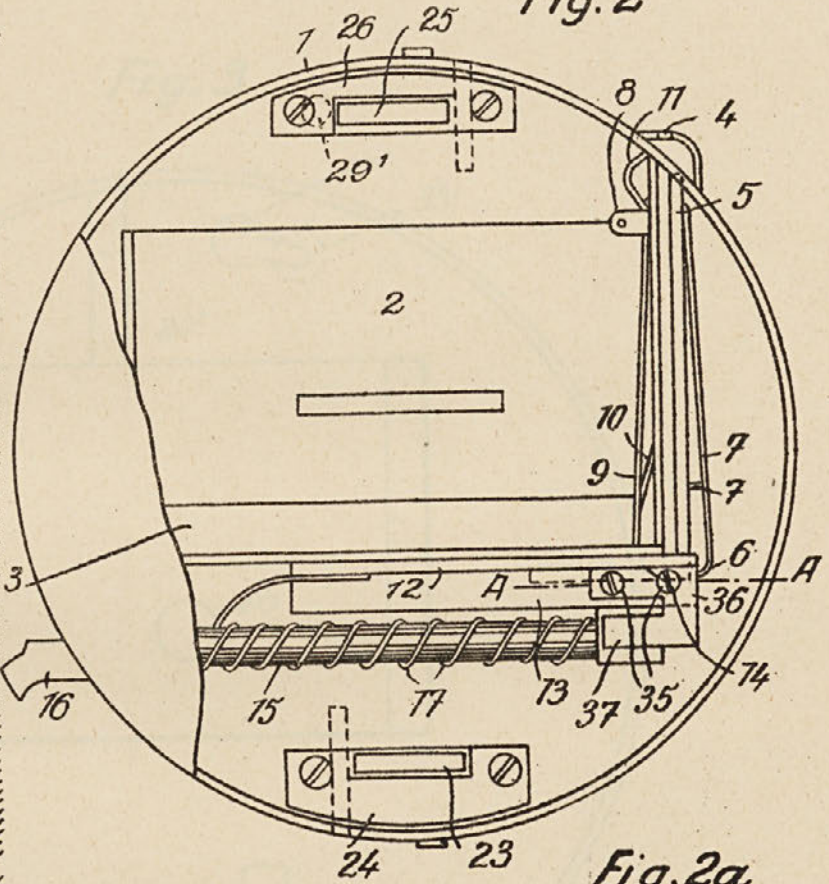

Fig. 2a

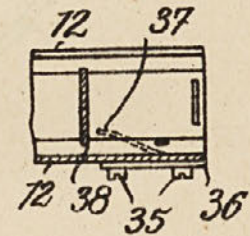

Fig. 5

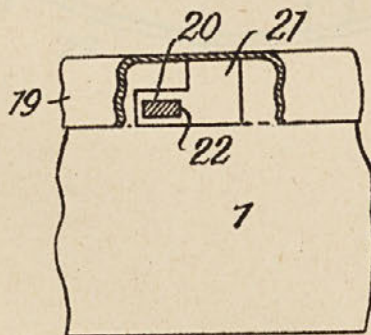

Fig. 3

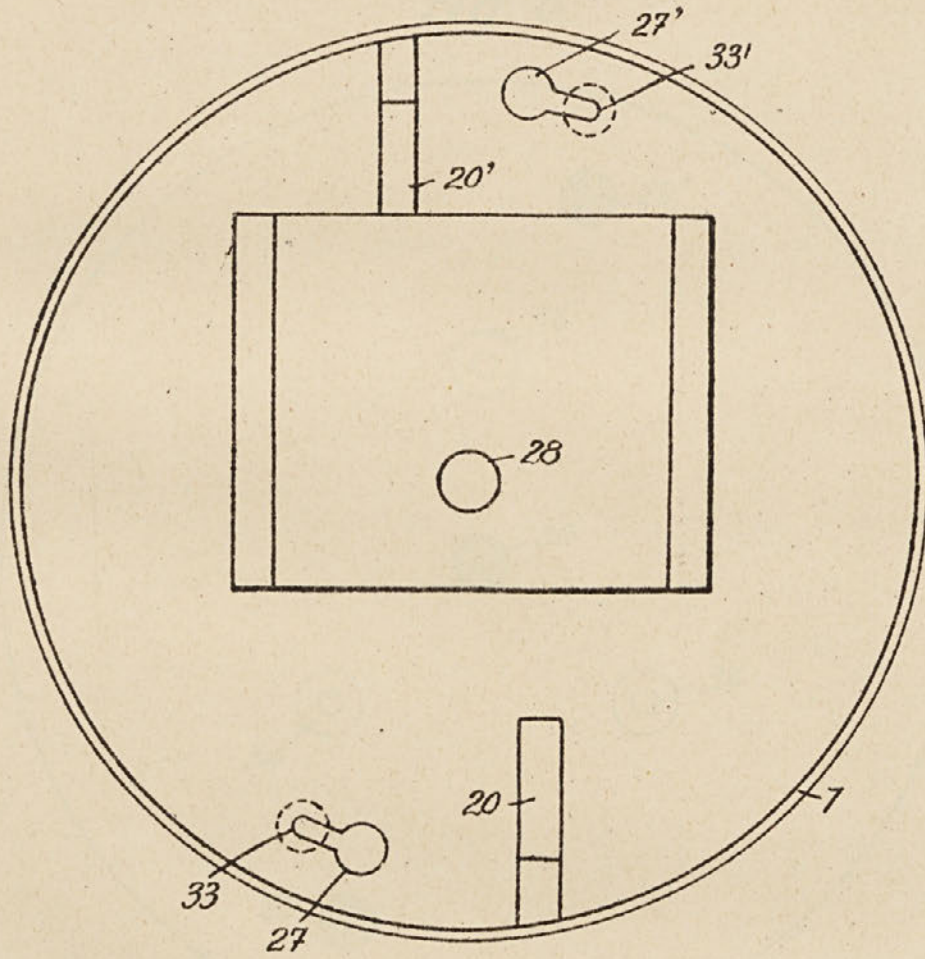

Fig. 4

